MU-ICASTIS 2026

III. Uluslararası Akademik Çeviribilim Çalışmaları Kongresi

3rd International Congress on Academic Studies in Translation and Interpreting Studies

30 Eylül – 2 Ekim 2026 | 30 September – 2 October 2026

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

BOOK OF ABSTRACTS

İnsan Çevirmen: Yeni Roller ve Bağlamlar

The Human Translator/Interpreter: New Roles and Contexts

MU-ICASTIS 2026

III. Uluslararası Akademik Çeviribilim Çalışmaları Kongresi

3rd International Congress on Academic Studies in Translation and Interpreting Studies

EDITÖRLER · EDITORS

Hülya BOY AKYOL, Serra İlgi KARAKAŞ, Begüm KAÇAR, Aysu USLU KORKMAZ

DESTEKLEYENLER · SUPPORTERS

Table of Contents

Foreword x
Sunuş xii
Committees xiv
Congress Programme xvii

PANELS

Türkiye'de Çeviribilim Projesi Yapmak / Executing Translation Studies Projects in Türkiye 2
Turgay Kurultay · Ayşe Işık Akdağ, Zeynep Başer, Mehtap Aral Duvan, Neslihan Demez
Yeni Roller ve Bağlamlar Odağında İnsan Çevirmeni Nasıl Yetiştirmeliyiz? / How Should We Train the Human Translator/Interpreter with a Focus on New Roles and Contexts? 3
Nazan Müge Uysal · Volga Yılmaz Gümüş, Caner Çetiner, Cânâ Özgen Birler

WORKSHOPS

Kolay Dil Atölyesi 5
Sine Demirkıvıran, Fayıka Göktepe
Mahkeme Çevirmenliği Atölyesi 6
Bihter Esin Yücel Süar
LLM ve Yapay Zekâ Uygulamaları Atölyesi 7
Hüseyin Mergan
Çeviri Eğitiminde Teknoloji Kullanımı Atölyesi 8
Burcu Türkmen
Child Interpreting through the Looking-Glass of Non-Children: Interpreting Enactments as an Instrument to Change Perspectives 9
Şebnem Bahadır-Berzig, Rabia Odabaşı
Çevirmenlik Mesleğine Hazırlık Atölyesi 10
Senem Kobya

ABSTRACTS FOR PLENARY SPEECHES

The Human/e, All Too Human/e in Interpreting: Frail Bodies, Vulnerable Voices, Courageous Performances 12
Şebnem Bahadır-Berzig
Human Factors in Disaster Translation: What a Disaster Ergonomics Framework Reveals About Translation Demands, Human Strategies, and Technical Tools in Disasters 13
Patrick Cadwell
The Cultural Role of the Human Translator as an Agent in the Global Circulation of Works and Ideas 14
Gisèle Sapiro
Rethinking Ethics in High-Stakes Interpreted Encounters: Safeguarding as an Ethical Principle and Interactional Accomplishment 15
Rebecca Tipton
Translation as Bordering: Linguistic Belonging and Human Differentiation 16
Dilek Dizdar

ABSTRACTS FOR CONCURRENT PRESENTATIONS

DAY 1 · BLOCK 1 · HALL A | COMMUNITY INTERPRETING

Terminology Work in a Public Service Translation Training Programme – Challenges with AI and Ethical Considerations 18
Ulf Norberg, Eva Taxén

DAY 2 · BLOCK 4 · HALL E | TRANSLATION HISTORY AND TRANSLATOR

The Invisible Architects of Civilization: Rethinking the Historical Role of Translators 100
Hakan Dilman, Bekir Savaş

From Bayt al-Hikma to Artificial Intelligence: The Human Translator and the Transformation of Epistemic Circulation 101
Bekir Savaş

The Translator in Flux: Language, Incompleteness, and Creative Responsibility 102
Aslı Tarakçıoğlu, Elif Özge Koç Yel

Constructing "Legitimate Taste" through Translation Repertoire: A Paratextual Analysis of Melâhat Özgü's German-to-Turkish Translations 103
Fatma Yücel Dinç

DAY 2 · BLOCK 4 · HALL F | TRANSLATION TECHNOLOGIES

Algoritmik Kültür ve Dijital Himaye Kıskacında Çeviri Uzmanı: Özneyi Yeniden Konumlandırmak 104
Sanem Peker Dağlı

Makine Olmak Neye Benzer? Ya da Çevirmen Zihninin Dışarıdaki Gözü 105
Selçuk Eryatmaz

Çevirmenin Görünmezliği Tartışması Bağlamında Yapay Zekâ Görünmez Bir Çevirmen mi? 106
Azize Altunsoy

LLM Çıktılarını Kim Değerlendirir? Arapça–Türkçe Çevirilerde Otomatik Metriklerin ve İnsan Yargılarının Sınırlılıkları 107
Yasemin Yazal, Sezer Yılmaz

DAY 2 · BLOCK 5 · HALL A | CULTURE AND LITERATURE

Rethinking Fictional Translators in Contemporary Literature 108
Mehmet Erguvan, Ezgi Su Sezer

Through the Lens of Intermediality and Paratexts: Viewer Responses to Netflix's *Museum of Innocence* 109
Duygu Tekgül-Akın, Aysun Kıran

Collage: A Metaphor and Conceptual Framework for Translation Analysis 110
Fazilet Akdoğan Özdemir

The Actor as Translational Agent: Demet Evgar's Habitus, Intermediality, and the Female Gaze in *Afife* 111
Naciye Sağlam

DAY 2 · BLOCK 5 · HALL B | TRANSLATION TECHNOLOGIES AND COMPARATIVE LITERATURE

Yapay Üçüncü Dil Çevirisinde İnsan Çevirmen ve Yapay Zekâ: "Groilish" Örneği Üzerinden Karşılaştırmalı Bir İnceleme 112
Hülya Boy Akyol

Mizah Çevirisinde Yapay Zekâ: *The Hitchhiker's Guide to the Galaxy* Serisi Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme 113
Kıvanç Akyol, Senem Öner Bulut

Bir MTPE Çıktısında Edebî Algının İzini Sürmek: *Mavi Şato* (1926/2023) Örneği 114
Aysu Uslu Korkmaz

Edebî Çeviride Toplumsal Seslerin Aktarımı: Orhan Kemal'in Müfettişler Müfettişi Romanının Fransızca İnsan Çevirisi ile Yapay Zekâ Çevirisinin Karşılaştırılması 115
Ercan Demirci

DAY 2 · BLOCK 5 · HALL C | TRANSLATION SOCIOLOGY

Yapay Zekâ Çağında Karar Verici Olarak İnsan Çevirmen: Çeviri Çıktılarının Kabulü, Sınırlandırılması ve Dolaşımı 116
Fırat Soysal

Yeni Çağın Çevirmeni: Oyuncu Çevirmen (Çevirmen Ludens) 117
Sabri Gürses

Sadakatin Müzakeresi: Sansür ve Çevirmenin Mesleki Konumlanışı 118
Egehan Akçay

Dijital Çeviri Ekosisteminde Çevirmen Kimliği: "İnsan Çevirmen" Kavramının Eleştirel Bir Okuması 119
Gözde Serteser Baştuğ

Day 2 — 1 October 2026, Thursday

09:30–10:15	**Keynote Speaker — KEYNOTE 3 — GISÈLE SAPIRO — İbrahim Üzümcü Conference Hall**
10:15–10:30	**Break**

10:30 – 12:00 Parallel Sessions — BLOCK 4 (Hall A–F)

Time	Hall A	Hall B	Hall C	Hall D	Hall E	Hall F
Session	**Project Management in Translation** *Moderator:* **Muhammed Baydere** Language: Turkish	**Feminist Translation and Artificial Intelligence** *Moderator:* **Asalet Erten** Language: Turkish	**Translation Education and Technology** *Moderator:* **Ayşe Işık Akdağ** Language: English	**Culture and Literature** *Moderator:* **Mehmet Ali Çelikel** Language: English	**Translation History and Translator** *Moderator:* **Mesut Kuleli** Language: English	**Translation Technologies** *Moderator:* **Erdinç Aslan** Language: Turkish
10:30	**Nurselin Çelik & Muhammed Baydere** Edebiyat Çevirilerindeki Olgusal Hataların Tespitinde Büyük Dil Modellerinin Bir Kalite Kontrol Aracı Olarak Etkililiğinin İncelenmesi	**Emine Öykü Vartürk & Gökçe Mine Olgun** Feminist Belleğin Dili: Kadın Müzelerinde Temsil Unsuru Olarak Kadın Çevirmenlerin ve Çeviri Emeğinin Görünürlüğü	**Sevda Pekcoşkun Güner** The Potential of No-Code AI Platforms in Translator Training: A Case Study on *Google AI Studio*	**Mahinur Gözde Kasurka** Can the Nonhuman Speak? Interspecies Communication in *The Animals in That Country*	**Hakan Dilman & Bekir Savaş** The Invisible Architects of Civilization: Rethinking the Historical Role of Translators	**Sanem Peker Dağlı** Algoritmik Kültür ve Dijital Himaye Kıskacında Çeviri Uzmanı: Özneyi Yeniden Konumlandırmak
10:50	**Derya Oğuz & Burak Özkaracahisar** Çeviri Sürecinde Öz-Düzeltim: İnsan ve Büyük Dil Modeli Çevirilerinin Karşılaştırmalı Analizi	**Begüm Kaçar** "İyi Anneler Havlamaz": *Nightbitch*'in Yapay Zekâ Çevirilerinde Feminist Söylemin Dönüşümü	**Semih Okatan** Translation Pedagogy in the Era of Artificial Intelligence: Revisiting Ethical Issues and Academic Honesty	**Fatma Aylin Bayrakçeken Akın** The Role of Artificial Intelligence in Drama Translation	**Bekir Savaş** From Bayt al-Hikma to Artificial Intelligence: The Human Translator and the Transformation of Epistemic Circulation	**Selçuk Eryatmaz** Makine Olmak Neye Benzer? Ya da Çevirmen Zihninin Dışarıdaki Gözü
11:10	**İnönü Korkmaz & Soykan Ataman** Yapay Zekâ Destekli Yazılım Yerelleştirmesinde Bağlamsal Verilerin Değerlendirilmesi	**Nazlı Saraç** Büyük Dil Modellerinde Bağlamsal Yönlendirmenin Etkisi: Thomas Mann'ın Venedik'te Ölüm Eserindeki Mitolojik Pasajların Türkçeye Çevirisi Üzerine Bir İnceleme	**Burcu Şahin & Eren Doğukan Keleş** Innovative Approaches in Technical Translation Education: An Interdisciplinary Collaboration	**Başak Ergil & Yağız Çevik** The Human Translator in the Collective Theatre Translation Traditions of Some University Theatres in Türkiye	**Aslı Tarakçıoğlu & Elif Özge Koç Yel** The Translator in Flux: Language, Incompleteness, and Creative Responsibility	**Azize Altunsoy** "Çevirmenin Görünmezliği Tartışması Bağlamında Yapay Zekâ Görünmez Bir Çevirmen mi?"
11:30	**Rojin Koç** Kitle Kaynaklı Çeviride İnsan-Makine İş Birliği: TEDx Altyazılarında Yapay Zekâ Destekli Taslakların Post-Editing Süreç Analizi	**Begüm Sarıboyacı** Barbie Mutfakta: Çocuk Reklamlarının Çevirilerinde Toplumsal Cinsiyet ve Çok Söylemlilik	**Halil İbrahim Balkul** Boosting Self-Assessment Skills of Student Translators via AI Tools	**Cahit Bakır** Translating the Centre: Creolization and the Migrant Voice in Sam Selvon's *The Lonely Londoners*	**Fatma Yücel Dinç** Constructing "Legitimate Taste" through Translation Repertoire: A Paratextual Analysis of Melâhat Özgü's German-to-Turkish Translations	**Yasemin Yazal & Sezer Yılmaz** LLM Çıktılarını Kim Değerlendirir? Arapça–Türkçe Çevirilerde Otomatik Metriklerin ve İnsan Yargılarının Sınırlılıkları

12:00–13:00	**Lunch**

Makine Olmak Neye Benzer? Ya da Çevirmen Zihninin Dışarıdaki Gözü

Selçuk Eryatmaz[1]

ÖZET

Thomas Nagel "Yarasa Olmak Neye Benzer?" isimli makalesinde bilince dair olguları ve beden-zihin sorununun ele alır. Çeviri teknolojilerindeki güncel gelişmeler, dil modelleri ve makine çeviride kat edilen yol göz önüne alındığında, çevirmenin kendisi dışında bir 'bilincin' içerisinde yer aldığı gözlemi yapılabilir. Binlerce öznel veriden de beslenen bu 'kolektif' bilinç artık 'çeviri sürecinde ve eğitiminde de bir edinç olarak ele alınmaya başlanmıştır. Yapay zekânın çeviride kullanılması, günlük pratiklerle, özellikle de mobil platformlar aracılığıyla yaygınlaşmakla birlikte yeni nesil çevirmen adaylarının karşı karşıya kalacağın çeviri uygulamalarının tam olarak neler olacağı ise kesinlik kazanmış sayılmaz. Bununla ilintili olarak ise yazılımların ve donanım araçlarının çevirmenlerin uzantıları haline geldiğini söylemek yerinde olacaktır. Nagel'in örneğinde olduğu gibi, nasıl ki insan olarak bir yarasanın yön bulma yetisini tarif edebiliyor fakat ontolojik temelde bilemiyorsak, yapay zekâ temelinde de çevirmenler olarak yapay zekâ araçlarının tam olarak çalışma prensiplerini, ya da çeviribilim literatüründeki adıyla 'kara kutusunu' tam olarak kavrayıp kavramadığımızı tartışmaya açmak gerekmektedir. Bu sunum kapsamında, insan deneyiminden ve dilsel üretimlerinden yola çıkarak çoğalan ve şekillenen büyük dil modelleri, yapay zekâ araçları ve makine çeviri pratiklerinin çeviride bilince dair sağlayacakları ipuçları çerçevesinde tartışmayı ve alanda yeni yer edinmeye başlayan bazı kavramları çeviribilim bakış açısıyla yorumlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar sözcükler: bilinç, çeviri teknolojileri, yapay zekâ ve çeviri, makine çeviri, çevirmen kimliği

[1] Dr. Öğr. Üyesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi